

ПРЕС КЛИПИНГ

28-29. април 2012.

НАСЛОВИ

- Просечна плата у Србији 40.562 динара; (стр.2)
- Већина запослених стално под стресом; (стр.2)
- Променом занимања до запослења; (стр.4)
- Договор Владе и пољопривредника: По хектару 12.500 динара; (стр.6)
- Стаж: Држава спасла само "своје" раднике; (стр.7)
- Светски дан безбедности и здравља на раду; (стр.8)
- Радници "Ратка Митровића" добијају паре, власнику одређен притвор; (стр.8)
- Последњи ратници самоуправљања; (стр.9)
- Индустрија на отпаду; (стр.12)
- Пропао за стругом, успео на пијаци; (стр.13)
- Неће бити бесплатног лечења; (стр.14)
- Хоће просечну плату; (стр.16)
- Заузели зграду Шумадијског округа; (стр.16)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:377424-Prosecna-plata-u-Srbiji-40562-dinara>

Просечна плата у Србији 40.562 динара

ФоНет

Просечна нето зарада у марту 2012. године у Србији износила је 40.562 динара, што је у односу на фебруар номинално више за 1,4, а реално за 0,3 одсто

- Просечна нето зарада у марту 2012. године у Србији износила је 40.562 динара, што је у односу на фебруар номинално више за 1,4, а реално за 0,3 одсто, саопштио је Републички завод за статистику.

Просечна бруто зарада у марту била је 56.125 динара, што је у односу на фебруар номинално више за 1,1 одсто, а реално је на истомивоу.

Нето зарада у марту ове године у односу на исти месец прошле године номинално је већа за 13,4, а реално за 9,9 одсто, наводи се у саопштењу.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.290.html:377664-Vecina-zaposlenih-stalno-pod-stresom>

Већина запослених стално под стресом

Златица РАДОВИЋ

Истраживања показују да је код нас чак 60 одсто запослених током рада непрекидно под стресом, а 37 одсто повремено. Гомилању напетости погодују страх за радно место, захтеви сарадника, смањивање зараде...

Од радника се очекује да буде флексибилан, отворен за промене, да преузима ризик, да уради више за мању награду, да буде толерантан на двосмислице и неодређеност и да види несигурност као нормалну појаву. Овако је карактеристике рада у 21. веку видео социолог Ричард Сенет, а магистар доктор Марјана Тркуља, специјалиста психијатрије, сматра да га тако виде и савремени послодавци и шефови. Једино се ова дефиниција не свиђа сиротом раднику, па је због тога све више оних који куцају на врата докторских ординација са жељом да са својих леђа „скину“ стрес нагомилан на радном месту.

- Стрес је физички и психички одговор на околности рада, а толико се често јавља да је попримио размере епидемије - објашњава докторка Марјана Тркуља, из Института за медицину рада Србије. - Он је узрочник многих обољења, повреда на раду и неспособности, па и дуготрајних боловања. Радници у Србији највише страхују од губитка радног места, што је последица високе стопе незапослености. Чак и они који не добију отказ су под стресом, јер преузимају обавезе отпуштених, плаше се за своје место и добијају осећај да су угрожени.

Захваљујући томе људи праве многе уступке и пристају на разне неприхватљиве услове - да им послодавац не исплаћује зараду, да их не вреднује ни професионално ни људски, да им не плаћа прекоревмени рад...

Др Тркуља истиче да је стрес један од најчешћих разлога за посету радника изабраном лекару, јер се људи углавном јављају због главобоље, умора и болова у желуцу... Последице стреса су и несаница, нерасположење, губитак мотивације за рад, висок крвни притисак, дијареја... Лечење много кошта државу и здравствени систем, а докторка напомиње да се скоро нико не труди да се то спречи или макар ублажи.

- Запослени човек има стрес зато што живи у страху да ће бити избачен са посла, а то је у перцепцији просечног професионалца једнако пропасти - прича психолог Срећко Лазић. - Без посла нема новца. Без новца нема средстава за преживљавање, а то значи смрт. То зна сваки послодавац. На бази страха од отказа гради свој ауторитет у односу на своје запослене раднике. Наравно да то није добро ни за фирму, ни за послодавца, ни за радника. Сваки ауторитет заснован на страху је деструктиван. Уништава продуктивност, добре међуљудске односе и здравље људи. Успешни су само они послодавци који не примењују ауторитет страха у професионалном руковођењу. Нажалост, такви су ретки. Страх покреће трагикомедију међуљудских односа у скоро свакој фирми. Због ње нема продуктивности, нема хармоније међу људима и нема здравља.

МОЛИТВАСВЕ познате технике за превазилажење стреса су добре, али само у почетној фази борбе против стреса - каже психолог Срећко Лазић.

- Одмор, спавање, шетња, спортске активности, смех, дружење са пријатељима, молитва, медитација - то су технике за превазилажење стреса. Нажалост, ниједна нам не може помоћи ако немамо разумевање зашто и како нам стрес долази и шта нам ради.

Највећи број људи није свестан да је под стресом.

- Интензитет и учесталост радости коју емитујемо свакодневно је мера нашег стреса - сматра наш саговорник. - Ако смо у бризи, ако смо тужни, огорчени, резигнирани, неодлучни, ојађени, збуњени, сумњичави, незадовољни, мрзовољни, бесни, жалосни, разочарани, ако смо у било којој емоцији која нас гребе, лупка, чупка, онеспокојава и чини нас немирним - ми смо под стресом. Нема везе што се његове последице одмах не виде. Свако семе има период инкубације. После извесног времена исклија у виду високог крвног притиска, дијареје, чира на желуцу, несанице или неког другог дисбаланса тела и ума.

У сегменту стреса на радном месту достигли смо сам светски врх. Према последњим истраживањима о стресу на раду у Србији, које је спровео „Инфостуд“, сваки други запослени испитаник доживљава га на радном месту, 60 одсто њих је константно под стресом, 37 одсто повремено, а само три одсто испитаника одговорило је да никада није под стресом.

Психолози сматрају да је то разумљиво, јер су борба за опстанак, инфлација, мале плате, захтеви пословних сарадника, шефова и власника приватних фирми, страх за голу егзистенцију и опстанак радног места, погодовали гомилању напетости и акумулацији „канцеларијског беса“.

КИНЕЗИ И ЈАСТУЦИ

У СВЕТУ се на различите начине послодавци и радници боре против стреса. Кинези су можда и најоригиналнији, јер се „релаксирају“ тучом јастуцима! Много запослених и студената који се током године суочавају са великим притиском на послу или у школи учествује на овом догађају. Људи који трпе притисак током целе године због шефова, наставника и испита тог дана „могу да полуде“. Учесници напишу на јастуцима имена руководећих, професора и називе испита и уживају у тучи. Јастуци се деле учесницима на улазу у простор где се одржава борба. Читав под је испуњен јастуцима, а да би се појачале емоције, организован је и рок концерт. Туча почиње када се чују први звуци музике.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.290.html:377663-Promenom-zanimanja-do-zaposlenja>

Променом занимања до запослења

Биљана СТЈЕЉА

У Србији све више незапослених жели да промени занимање како би повећали шансе за добијање радног места. Трећину оних који се преквалификују чека посао

ПУНА табла правника, дактилографа, економиста... Списак незапослених на бироу рада све је дужи, а шансе за добар посао све су мање. Зато су сви они са „промашеним“ занимањима добили другу шансу па је време да своје - до сада неисплативе - дипломе окаче о клин и у биографију упишу нове вештине. Ово је, рекли би у Националној служби за запошљавање, једини начин да у скорије време зараде какву-такву плату и коначно сиђу са те неславне табле. - На бироу и даље имамо незапослене оних образовних профила који се већ читаву деценију па чак и две, уопште не производе - објашњава Невена Летић, начелник Одељења за посредовање у запошљавању и додаје да је у њиховој „архиви“ око 700 културолошких техничара и још толико инокореспондената. - Махом је реч о старијим радницима који су већ у годинама када не желе да се додатно образују и да стекну нова, модернија звања.

Према подацима из Сектора за запошљавање, на тој чувеној табли „виси“ и скоро 4.000 дактилографа иако их готово нико годинама не тражи. А уз њих је поређано и 20.000 економиста, још толико гимназијалаца и нешто мање разних техничара. Зато је ова служба планирала да до краја године организује 47 различитих врста обука и њима начини бар неке од њих конкурентнима на тржишту рада.

■ OBUKE NEZAPOSLENIH

	2010.	2011.
Na predlog NZS	2.840	1.617
Na zahtev poslodavca	1.857	1.604
Ukupno	4.697	3.221
UKUPNA CENA	*293	*286

*u milionima dinara **Izvor: NZS

- План нам је да обучимо 1.085 незапослених кроз разне програме преквалификација, али и да кроз програм „Друга шанса“, специјализованог за описмењавање одраслих, организујемо још 28 различитих курсева за 621 кандидата - кажу у НСЗ.

Ови кораци, додуше, нису пионирски јер је НСЗ већ забележила такве пројекте у својој пракси. Тако је у 2011. години обучено 3.211, а годину раније чак 4.697 незапослених.

ТРОШКОВИ 1.500 ЕВРА- И ове године је расписан јавни позив за учешће у финансирању програма обуке на захтев послодавца, према коме ће служба финансирати трошкове обуке и ангажовања лица до 150.000 динара по полазнику - кажу у НСЗ.

- А до сада су послодавци поднели захтеве за обучавање 1.839 лица.

- На основу предлога о дефицитарним занимањима које смо добијали са локала, током прошле године организовали смо обуке за 1.617 незапослених. Највише их је обухваћено обукама за аутодијагностичаре, вођење пословних књига и рачуновође, геронтодомаћице, металоглодаче и металостругаре, пословне секретаре, сервисере рачунара, као и сервисере гасних инсталација и система грејања - набрајају у НСЗ. - С друге стране, на захтев послодавца обучили смо 1.604 кандидата. Најзаступљеније су биле обуке из текстилства и кожарства (32,17 одсто), електротехнике (29,97 одсто) и пољопривреде и производње и прераде хране (11,49 одсто).

Сви су ови програми државу коштали 286 милиона динара, односно седам милиона мање него 2010. године. А колико су били ефикасни - још нема абера.

- Одређени број обука из претходне године и даље је у фази реализације, а ефекти се прате у периоду од шест месеци па ће учинак бити познат тек средином ове године - кажу у НСЗ.

Ипак, ако је веровати прогнозама, бар ће трећина имати више среће него раније. Такав је бар просек запошљавања био у претходним годинама.

Тако је током 2010. програмом обука обухваћено 4.697 незапослених. На захтев послодавца кроз њих је прошло 1.857 и 58 одсто их је, одмах по завршетку курса, засновало радни однос.

ЛОШИ ПАДАЈУЕфекти на запошљавање се прате у складу са стандардима ЕУ на шест месеци од завршетка програма и уколико је ефекат одређене обуке слаб такве обуке се не организују у наредном циклусу или се планира значајно мањи број полазника - додају у дирекцији НСЗ.

- Значајан допринос дале су велике компаније које су програмом обука у сарадњи са НСЗ преквалификовали око 800 кандидата. Тако је, на пример, „Рума гума“ обучила, а потом одмах и запослила 60 кандидата, а компанија „Јура“ је после обуке у својим погонима чак 700 незапослених, понудила свима уговоре за стално.

Осим ових компанија, у 2010. најзаступљеније су биле обуке из електротехнике 49 одсто, затим трговине, угоститељства и туризма 13 одсто и текстилства 12 одсто.

И у „Инфостуду“, највећем порталу за запошљавање у земљи, кажу да су преусмеравања ка новим занимањима све чешћа појава јер је све очегледније да је неких занимања превише, док

су друга све популарнија. Према њиховим подацима, у прошлој години су се као „џек пот“ обуке показале оне у којима су се образовали пословни секретари, менаџери, финансијски радници, али и конобари, кувари и возачи. Промашена занимања, већ две године уназад, била су новинари, психолози, ветеринари...

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.290.html:377591-Dogovor-Vlade-i-poljoprivrednika-Po-hektaru-12500-dinara>

Договор Владе и пољопривредника: По хектару 12.500 динара

В. Н.

Делегација незадовољних земљорадника и представници Министарства пољопривреде постигли су договор о начину исплате субвенција за 2012.

ДЕЛЕГАЦИЈА незадовољних земљорадника и представници Министарства пољопривреде постигли су у суботу у Влади Србије договор о начину исплате субвенција за 2012. годину.

Овај договор омогућио је да се деблокрају сви путни правци у Војводини и делу централне Србије, на којима су земљорадници незадовољни начином исплате подстицаја, од 25. априла организовали протесте и онемогућили нормално одвијање саобраћаја.

Министар пољопривреде и трговине Душан Петровић рекао је да је договорен комбиновани модел субвенционисања, а то значи да ће паорима бити исплаћивано 12.500 динара по хектару, уз одбијање износа добијеног на основу регресивног дизел горива и аванса за пролећну сетву. Он је рекао да ће новац бити исплаћен до краја септембра.

ПОРУКА НОВОЈ ВЛАДИНА питање зашто су блокирали путеве неколико дана пред изборе, Мирослав Ивковић је казао да је ово био прави начин да се покаже новој влади шта је очекује ако не буде уважила захтеве пољопривредника, додајући да протест није имао политичку позадину.

Министар је нагласио да ће бити вршена строга контрола да ли су засејане површине културама за које су добијене субвенције.

- Остаје услов за остваривање субвенција да се постигне референтан принос, зависно од округа - додао је Петровић.

Он је казао да су новим начином субвенционисања остварена два циља - повећање приноса и продуктивности пољопривредне производње, као и повећање броја корисника субвенција са 82.000 на 250.000 газдинстава.

Мирослав Ивковић, члан Организационог одбора паора који су протестовали, рекао је да су четири захтева испуњена пољопривредницима који су одлучили да деблокирају путеве. Иначе, пољопривредници и представници Владе преговарали су и у петак увече. Али, упркос начелном договору, паори су у суботу ујутро опет су блокирали путеве.

Стаж: Држава спасла само "своје" раднике

Б. СТЈЕЉА

Влада већ девети пут повезује стаж радницима пропалих фирми чији је газда држава. Плаћени доприноси за 421.604 запослена, за те намене потрошено 60 милијарди динара

Колико је држава широке руке најбоље је показала спасавајући раднике пропалих предузећа, којима је она сама газдовала. Тако је, само у последњих шест година, плаћала заостале доприносе уместо послодаваца и тиме повезала стаж за најмање 421.604 радника! То је, међутим, републичку касу до сада коштало рекордних 60 милијарди динара.

Како објашњавају у Министарству рада и социјалне политике, овај је рецепт изабран како радници не би били "коллатерална штета" лоших пословних аранжмана.

Први пут се на овакав потез одлучила још 2003. године и тада је донела Закон о повезивању стажа, који се односио на период од 1. јануара 1991, па до 31. децембра 2003.

РАДНИЦИ У НЕРАВНОПРАВНОМ ПОЛОЖАЈУ- ДРЖАВА је одлучила да повеже стаж радницима у предузећима у којима је она била већински власник или у онима која су била у припреми за продају - објашњава Радмила Букумирић Катић, помоћник министра рада и социјалне политике.

- С друге стране, радници су, и то не својом кривицом, доведени у врло неправедан положај јер нису могли да остварују основна права из радног односа, а нису могли ни да се пензионишу када им дође време јер им је недостајао радни стаж.

Од почетка примене овог закона 2006, па до јула прошле године, из буџета је пребачено 20,65 милијарди динара по основу дуговања чак 60.163 предузећа. Тако је повезан стаж за више од 274.000 радника. У просеку је сваком од њих плаћено по две године и три месеца.

Ипак, иако су у Влади Србије ову акцију описивали као преседан, ту није био крај, па је са сваком следећом годином држава продужавала рокове и доносила нове закључке. Од тада до данас усвојила их је - осам! Само у том другом циклусу стаж су у радне књижице уписала још 147.604 радника, што је републичку касу коштало додатних 40 милијарди динара. Последњи закључак је Влада усвојила 21. априла ове године, а још је неизвесно колико ће се предузећа и радника наћи у њему.

- Овакав потез државе није у складу ни са Уставом ни са правдом, а није ни економски исплатив - сматра Небојша Атанацковић, председник Уније послодаваца Србије, који оцењује да ће оволику "галантност", као и обично, платити најпоштеније фирме, које су уредно плаћале своје обавезе. - Лоша је порука која се шаље савесним послодавцима јер држава упорно крпи рупе губиташима, којима је она газдовала, док, с друге стране, кажњава предузећа која закасне са уплатама, иако сви раде у истом привредном амбијенту.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/319553/Svetki-dan-bezbednosti-i-zdravlja-na-radu>

Светски дан безбедности и здравља на раду

Бета

Светски дан безбедности и здравља на раду обележава се данас, а статистика показује да у Србији на радном месту годишње страда око 40 радника, а око 1.000 њих се тешко повреди.

Статистика показује да се највећи број повреда на раду дешава због непоштовања безбедносних прописа и некоришћења заштитне опреме, а повреде су најчешће на градилиштима.

Подаци Међународне организације рада показују да годишње 2,3 милиона људи у свету погине на послу, што је у просеку 6.300 људи сваког дана, а последица тога су губици од четири одсто светског бруто националног производа.

Међународна организација рада установила је 2003. године 28. април као Светски дан безбедности и здравља на раду.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/319391/Radnici-Ratka-Mitrovica-dobijaju-pare-vlasniku-odredjen-pritvor>

Радници "Ратка Митровића" добијају паре, власнику одређен притвор

Танјуг

У Скупштини града Крагујевца данас је почела исплата по 30.000 динара бившим радницима грађевинског предузећа "Ратко Митровић", који су претходних дана протествовали и штрајковали глађу тражећи заостале зараде за више од две године, а већинском власнику тог предузећа Драгољубу Пантићу одређен је притвор.

Новац се радницима исплаћује преко Центра за социјални рад, како је јуче и договорено када су грађевинари протествовали испред општине.

Новац који град даје представља дуговање општине према предузећу "Ратко Митровић" за

раније извршене радове.

Истовремено у Вишем суду у Крагујевцу одређен је притвор већинском власнику "Ратка Митровића" Драгољубу Пантићу, као и још двојици његових сарадника Јовану Пантићу, који је његов син, и Мерсаду Х, због сумње да су злоупотребили службени положај.

Полиција је раније саопштила да постоји основана сумња да су они у протекле две године, по претходном договору, на име фиктивног дуга, непокретности (бетоњерка, менза и још 12 објеката) и покретну имовину грађевинског предузећа "Ратко Митровић" пренели у власништво приватног предузећа "Неимар1985".

На тај начин оштетили су предузеће "Ратко Митровић" за око 1,3 милиона евра и довели га у стечај.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Sjaj-i-beda-radnicke-klase/Poslednji-ratnici-samoupravljanja.sr.html>

Последњи ратници самоуправљања

Од око 25.000 радника у индустријском басену Раковице, данас их је остало свега око 800, окупљених у ИМР-у, који још послује по правилима удруженог рада

Свечани хол је задржао патину златног доба Раковице, када је она била црвена. Ходници пословне зграде воде у разним смеровима и губе се у помрчини, па осећате да ћете заувек скончати овде, јер сте у лавиринту без наде, и оног важнијег – без шеме са нацртаним излазом. Ходници су дугачки стотине метара и директно воде у хале за производњу, како се и буквално не би изгубила веза између вођства и радничке класе.

Пусто је, сабласно је пусто. Свечани хол краси петокрака, читам имена десетина металаца који су погинули у НОБ-у, уклесана су и три имена народних хероја, док авионски мотори, произведени између 1936. и 1940. године, изложени у правилном поретку, говоре да слава ИМР-а води далеко у прошлост, пре револуције.

Нико не пролази, минути пролазе, остаћемо овде као скелети, наслоњени на авионске моторе који су још сјајни и моћни. Кораци одјекују као спас, стижу из даљине, тихо, а како секунде пролазе, подсећају на марш, све док из једног ходника не изрони на светлост Јова Мичић.

– Тачно овде су стајали Тито и Мубарак. Био сам млади радник, могао сам да их дотакнем. Мубарак ме погледао, нешто је шапнуо Титу. Онда су сишли у производњу – каже Јова. Сада је председник Самосталног синдиката ИМР-а.

Показује кроз прозоре на улицу Патријарха Димитрија. Јово још сања „плаву долину“, централну раковичку магистралу која је до Топчидера била преплављена плавим тракторима

ИМР-а. Полиција је регулисала саобраћај, мотори су урлили, жене су просипале воду за том оклопном пољопривредном дивизијом, послатом да оре пустињу Африке или поља Индије.

Пењемо се степеницама, лутамо кроз једну од последњих оаза самоуправног социјализма. Музеју удруженог рада припада и генерални директор ИМР-а Зоран Радосављевић. Смеје се док говори како њега заправо још бирају радници, јер је ИМР још у друштвеној својини, попут још 49 фабрика српског металског комплекса, са укупно 23.000 радника.

– Радници бирају девет представника за Скупштину предузећа. Они имају 88 одсто гласова, затим бирају Управни одбор, а он поставља директора – каже Зоран. Провео је детињство у фабричком кругу, поред трактора, где га је доводио отац. Био је радник. И Зоран сања плаву долину, крај осамдесетих година, када је раковички индустријски басен запошљавао 25.000–26.000 радника.

Зоран покушава да задржи осмех, али његово лице остаје укочено, смех замрзнут. – Остали смо само ми. Нас око 800 радника тракториста и око 50 радника дела ДМБ-а који производи малолитражне моторе. Ни сам некада не знам ко сам: радник или менаџер. Формално ме бирају радници, а ја послујем као капиталистички менаџер у друштвеној својини. Узалуд је анализирати мутанта који је једини преживео капитализам „дивљег запада”, овде, на источном лимесу западног Балкана. Готово је. Крај. Раковица, она од које су се тресле гаће Централном комитету Србије и Југославије, више не постоји. Хале „Рекорда”, „Југостроја”, „Конграпа” и осталих гиганата изгледају као напуштени градови после нуклеарног рата. Последњих 800 радника ИМР-а јесу ти који нам враћају сећања на наше очеве и деде који су подизали земљу, хранећи се саламом и појећи се зидарским пивом. У плавим мантилима, улазили су у „фиће” и „кечеве”, одлазили на посао, враћали се с вишковима, доносили решење за стан, планирали летовање у синдикалним одмаралиштима...

О том добу се последњих десетак година говори са подсмехом, о иконографији тих фабрика-градова са подшишаним травњацама, управним зградама које су подсећале на свеже окречене затворе, испред којих би стајао плакат, а на њему набилдовани шљакер у радничком комбинезону...

Сваке године, уочи Првог маја, у фабрике би стизао шеф градског или републичког комитета, деца су у пионирским марамама певала неку од револуционарних симфонија, а комитетлија би набацио неколико фраза о индустријализацији, па извозу, али у пријатељске земље.

Тек, говори локалног Фидела Кастра отегли би се на два-три сата, културно-уметничко друштво би, таман пре колективне дехидрације, скочило на ноге лагане и извело сплет народних игара из сваке републике, па би партијски бос са директором, обавезно старим, превејаним чичом са пивским стомаком, који је прошао све опаке партијске и привредне школе, пресекао црвену врпцу и свечано отворио неку нову покретну траку.

Добро, можда ти типови нису били неки нарочити стилисти, нису имали маркетиншке агенције које би им за дебелу лову уместо дечјег хора увалили хостесе у минићима са напумпаним уснама на три атмосфере, а уместо културно-уметничког друштва које ђуска колца монтирала на бини камерни виолински оркестар који би им свирецкао Вивалдија...

И поред све те водвиљске иконографије, београдска пољомеханизација била је све, само не смехотрес. Извозили су тракторе у више од 80 земаља света.

У име радничке класе се владало, нешто мање у име сељака, најмање у име поштене интелигенције.

И данас, заборављени од свих, лебдећи између државне и приватне својине, са блокираним рачуном од сопствених власника, од сопствене државе, последњи ратници самоуправљања склопили су посао века. Стари, несврстани пријатељ, Етиопија наручио је 15.000 трактора вредних 170 милиона евра, уз услов да се у наредних пет година у ту афричку земљу извезе 5.000 трактора.

Одлазимо системом ходника у производне хале, где се пакују машине, као некада. Опет нас води синдикалиста Јова. Док је постојала плава долина, ИМР је имао 5.000 запослених.

– Генералног директора је примала једна Индира Ганди, као шефа државе – прича синдикалац.

Радници су се осећали као мали богови после првог у месецу. Цепови сакоа били су пуни кеша, а младићи Раковице су били фаце, фрајери, прилика за девојке које су желеле сигуран и миран живот.

– Данас нас гледају као клошаре. Кад кажем где радим, оне се смеју и питају: да ли то још постоји – прича Радивоје Цветић. Двадесетчетворогодишњак има плату од око 25.000 динара месечно. Осам сати рада у фабрици, па осам сати приватног посла. Па бесана ноћ... Његов пријатељ Горан

Ђурђевић храни жену и троје деце.

– Некада немам за хлеб да им дам. Знаш како живим? Никако.

Молим га да ми опише како изгледа „никако” живот.

– Једноставно је. Никако – одговара металац.

Јова је нешто речитији. Када фабрика шаље бесплатно људе на опоравак, у бању, не може да се сакупи ни за један аутобус. Срамота их је да иду на опоравак у поцепаним ципелама.

Требало је да нам наковањ падне на главу

Социолог из Центра за развој синдикализма Срећко Михајловић каже да смо, док је било радника и самоуправљања, били превише критични према том систему.

– Радницима се свашта замерало. Радници такође нису имали утисак да одлучују и да се питају, али су се у формалном смислу и те како питали. Онда је било потребно да уђемо у капитализам и транзицију – сада смо негде на пола пута – па видимо колико нам то самоуправљање и није било тако лоше, као што је онда изгледало – истиче Михајловић.

Каже да, по правилима нашег менталитета, „нама треба наковањ да падне на главу, да схватимо да стојимо испод њега”.

– Тако је и са радницима. Њихов ондашњи живот је нешто најбоље што су икада живели, а данас од свега тога нема више ништа. Пропала је индустрија, она је уништена из разних разлога. Обично се као круцијални аргумент наводи то што није издржала конкуренцију, али то није једини и прави разлог. Једноставно, опште пропадање привреде и друштва највише је закачило индустрију. Чак се на индустрију озбиљно не рачуна у будућности, што се види у предизборној кампањи. Индустрија је и овога пута по страни, што значи и сами радници – наглашава Михајловић.

Александар Апостоловски

Индустрија на отпаду

У Србији 1990. године било 1.035.000 индустријских радника, данас их има свега око 312.000, а удео индустријске производње у БДП-у пао на 15 одсто

Србија данас има више него три пута мање индустријских радника него 1990. године. Чак је и далеке 1960. године у индустрији радило више људи него данас. До ових поражавајућих резултата дошао је Петар Петровић, професор Машинског факултета и један од аутора стратегије о реиндустријализацији. Његови подаци показују да је у нашој земљи 1990. године било 1.035.000 индустријских радника, а удео индустрије у бруто домаћем производу, односно ономе што као привреда створимо за годину дана износио је 30 одсто. Данас их има свега око 312.000, а удео индустријске производње у БДП-у опао је на око 15 одсто.

– Не постоји привредна активност која толику додатну вредност даје привреди као што је индустрија – каже Петровић. – Због чињенице да је удео индустрије у БДП-у мали, Србија мора много да увози, јер домаћа производња не може да задовољи све наше потребе. Човек, на пример, хоће и да обуче добро одело, вози ауто, има мобилни телефон. Пошто домаћа индустрија те потребе не може да задовољи, увози се роба из иностранства.

Како професор каже, постоји јасна веза између богатства и удела индустрије у БДП-у земље, јер све богатије земље више и производе. У Европској унији удео индустријске производње износи 25 одсто. Србија је земља која углавном извози сировине које немају ту додатну вредност за привреду као индустријски производи. Ту компликовану везу објашњава једноставним примером – дигиталног фотоапарата.

– Погледајте рецимо колико кошта један такав производ и шта је неопходно да би се он направио. Цена по килограму такве робе је невероватна, а мало сировина се за израду користи. Оно што се ту плаћа је знање и то подиже цену. Е, то је та додатна вредност коју индустрија даје привреди – каже наш саговорник.

Убеђен је да Срби јесу индустријска нација и као пример наводи робот „Лола 80”, који је 1987. године монтирао „Југо 45” у Крагујевцу. Пројектован је 1985. године и то у целости у фабрици „Иво Лола Рибар” у Железнику. То је први домаћи робот који је прошао ригорозне тестове светских произвођача за рад у аутомобилској индустрији.

Са њим је сагласан и Иван Николић, сарадник Економског института и такође један од аутора стратегије реиндустријализације, који је убеђен да се дугорочно одржив стабилан привредни раст не може остварити без развоја индустрије.

– Србија је деиндустријализована држава у процесу транзиционих реформи. Уништена је постојећа привредна структура, а поступак формирања нове одвија се стихијски и споро. Економске и социјалне последице због тога су велике – истиче Николић.

Историјски посматрано, Србија је најдинамичнији развој, праћен снажном индустријализацијом, забележила после Другог светског рата.

– Стопа раста индустрије у овом периоду је износила 9,4 одсто просечно годишње, тако да је њен обим до краја седамдесетих повећан за чак 14 пута. Проблем је настао када је крајем седамдесетих завршена фаза екстензивног инвестирања у капиталне инфраструктурне пројекте који су високо ефикасни – закључује Николић.

Аница Телесковић

Трактори се гасе са власником

Професор Петар Петровић је убеђен да Срби могу и да направе бренд који траје годинама. Пример за то су српски трактори.

– Њих не можете наћи на отпадима, јер они тамо не иду. Гасе се кад умре власник, а не кад цркне мотор – нашалио се Петар Петровић.

КАРЛОВ УГАО

- Радници су на корак од власти. Сваког дана су у Немањиној.
- И у приватизацији је било оно: Фабрике радницима. Радницима ДБ-а.
- Средње године су оне између незапослености и пензије.
- Најбоље живе они на привременом раду. Али, у Немачкој.
- Демократија је измишљена за тајкуне. Да их штити од радника.
- Чувени ударник Алија Сиротановић је умро, али нам је оставио презиме у аманет.
- Јагњићи и прасићи више се не плаше Првог маја.
- Момак потиче из богате радничке фамилије. Отац му је политички радник.
- Док се неком не смркне, радницима неће сванути првомајски уранак.

Драгутин Минић

<http://www.politika.rs/rubrike/Tema-nedelje/Sjaj-i-beda-radnicke-klase/Propao-za-strugom-uspeo-na-pijaci.sr.html>

Пропао за стругом, успео на пијаци

Стале Стајић некада је празник рада као запослени у „Рекорду” светковао са колегама у изобиљу, а сада ће тог дана радити на пијаци како би имао за скромни залогај

„Зелена салата 50 динара”, одговара муштерији на Миљаковачкој пијаци Стале Стајић, бивши радник раковичког „Рекорда”. Док продаје свеже поврће, прискачући у помоћ пријатељу који закупује тезгу, на кратко се присећа како је пристојно живео до пре две деценије и у изобиљу ритуално прослављао Први мај са колегама из фабричког круга.

– Знало се. Скупимо се, одемо у шуму. Пиво, вино, ракија, тоне хране, ма нема ништа да зафали. Сада сам срећан кад се нађе за једну плескавицу на киоску. Радићу за ово парченце роштиља и за време празника. Већ сам навикао на ово мучење које је почело још пре 16 година, док сам још био у постројењу у Раковици – наглашава Стајић.

У „Рекорду” му је било прво и једино стално радно место. Овде се запослио 1986, у златно доба овог предузећа. Из њега је отишао 2002, а сваки траг скромне транзиционе отпремнине коју је тада добио одавно је потрошио за „голи” живот. Боље нису прошли ни многи његови другови које одавно више и не виђа.

– Некада смо штанцовали гуме, као да смо цео свет могли да снабдемо. Сада сам заборавио како је то имати сталан посао. Избрисан је не само пристојнији живот него и свако сећање на то време. Већ годинама преживљавам радећи за познанике, кад ме позову. Пијачна тезга ми је најгосподскији начин да обезбедим хлеб. Кад овде нема трговине, најчешће се прихватам копања, орања или неког сличног физичког рада. Имам 47 година, али још ми ништа није тешко – сведочи овај радник, пакујући купцу везу црног лука.

Каже да живи у самачком хотелу који некада ни упола није био тако суморан. У Београд је дошао из сеоцета крај Суве Реке на Косову.

– Тамо ми остадоше кућа и имање којих одавно нема. Све је однео рат. Када сам пре тога долазио овде, мислио сам да ће ми бити боље, да ће бити више посла. Сад немам куда. Ни тамо ни овамо. Оно што ме брине је што је све горе. Данас је бар упола горе него пре десетак година. Шта ли ће тек бити за десет? – пита Стајић.

Нежења је и нема породицу, а уз смех каже да још није „наишао на праву прилику”. То не значи да је од женидбе одустао.

– Још се надам. Вредан сам и поштен, а то се некада ценило, као што је и радна снага бар нешто вредела. Данас покушавају да нас убеди да би требало радити цабе. Проблем је што људи на то пристају. Ускоро ће нам рећи да је срамота да уопште тражимо своје плате. За утеху ми је што имам среће са пријатељима који ме позову да радим. Никада се није десило да ми неко остане дужан. Брине ме само што и они имају све мање посла – закључује Стајић.

Н. Б.

Danas.rs

http://www.danas.rs/danasrs/drustvo/nece_biti_besplatnog_licenja.55.html?news_id=239216

Зоран Станковић, министар здравља, говори за Данас

Неће бити бесплатног лечења

АУТОР: КАТАРИНА ЖИВАНОВИЋ

Београд - Синдикати здравства на последњем састанку, нажалост, нису показали спремност да разговарају о конкретним предлозима како и на који начин да се Владина уредба о платама због које је и покренут штрајк, унапреди, већ су једино истакли ултимативни захтев за њеним одлагањем.

Ми ћемо у наредном периоду организовати састанке са запосленима у здравственим установама како би им се појасниле све недоумице које имају, а које се тичу овог акта, каже за Данас Зоран Станковић, министар здравља, о штрајку у здравству.

Он додаје да не постоји разлог за узнемиреност међу здравственим радницима, јер уколико буду постизали резултате рада на нивоу просека своје здравствене установе ова уредба неће утицати на њихова примања, а тиме неће доћи до смањивања плата.

- Примена ове уредбе подразумева награђивање према раду, што за запослене у здравственом систему који остварују боље резултате значи повећање плате, као и правичност међу запосленима, препознавањем рада од нерада. Уверен сам да највећи део здравствених радника савесно и одговорно обавља свој посао и да ће они запослени у здравственом систему који остварују боље резултате имати и већу накнаду за свој рад, објашњава министар.

Колика су дуговања у здравству? Ко највише дугује здравству и зашто држава не искористи своје механизме да наплати потраживања?

- Већ дуги низ година је редовна уплата доприноса за здравствено осигурање кључни проблем у финансирању одрживог система обавезног здравственог осигурања. Као разлози неуплаћивања најчешће се наводе проблеми у реструктурирању привредних субјеката, поступак приватизације, велики број предузећа која су у стечају и ликвидацији. Међутим, постоје и случајеви у којима послодавци, односно одређене категорије осигураника, не извршавају своје обавезе и због непостојања свести да здравствени систем у Србији функционише по принципу уплате доприноса на зараде и друга примања која остварују осигураници. До 2005. године, здравствене књижице овераване су и без провере о уплати доприноса за обавезно здравствено осигурање, па се на тај начин стекао утисак да је здравствена заштита „бесплатна“. О бесплатној здравственој заштити не може бити ни говора, с обзиром да се у нашој земљи примењују здравствене методе и поступци, као и лекови и друге здравствене технологије, које се примењују и у најразвијенијим земљама Европске уније и чије су цене исте или незнатно ниже од цена у тим земљама.

Изјавили сте да су неки од највећих дужника успешне компаније. О којим компанијама је реч?

- Дуговања на име уплате доприноса износе преко 85 милијарди динара. Ја овим поводом не бих наводио имена највећих дужника, већ бих апеловао на исте да почну са уплатом доприноса за здравствено осигурање, јер у неуплаћивање доприноса може имати далекосежне последице како на здравствени систем у целини, тако и на здравствено стање пацијената, којима је потребно обезбедити неопходну здравствену заштиту.

Често се уз здравство помиње реч корупција. Не само у овдашњим приликама, већ је на тај проблем у више наврата указала и Европска комисија. Како га решити?

- Решавање проблема корупције у здравству захтева мултиресорни приступ и системска решења. Министарство здравља је ту да као орган извршне власти уређује здравствени систем, створи јасне законске и процедуралне оквире како би корупција била сведена на најнижи ниво, на тзв. ниво „инцидента“, а не устаљене праксе. То се може постићи само сарадњом свих, законодавних, извршних и судских органа власти, Агенцијом за борбу против корупције, невладиним сектором, струковним удружењима лекара и пацијената. Када је у питању овај проблем Министарство здравља ради на два колосека. Једно је деловање када су у питању уочени пропусти и појавни облици, а друго је успостављање системских процедура, правила у области здравствене политике и обезбеђивању механизма за њихово спровођење. Искористио бих ову прилику да апелујем на све чиниоце у друштву да дају свој допринос у сузбијању корупције у здравству, на начин који је заснован на чињеницама, ослобођен од свих облика сензационализма, с циљем јачања поверења грађана у здравствени систем.

Унапређење пружања здравствених услуга

Који су приоритети Министарства здравља у наредном периоду?

Приоритет Министарства здравља у наредном периоду је пре свега обезбеђивање и унапређење пружања здравствених услуга нашим грађанима, у периоду економске кризе и нагомиланих дуговања. Мислим да је за годину дана колико водим овај ресор доста тога урађено, али да и даље има простора за даљи напредак и реформе, које ће верујем успешно наставити наредни министар здравља.

http://www.danas.rs/danasrs/srbija/beograd/hoce_prosecnu_platu.39.html?news_id=239088

Протест запослених у Центру за социјални рад

Хоће просечну плату

АУТОР: БЕТА

Око стотину запослених у Градском центру за социјални рад протестовало је јуче испред Скупштине Града Београда.

Захтевају исплату једне просечне зараде у Београду за послове које су, према њиховим речима, обављали за Градску управу. Члан штрајкачког одбора Синдиката Градског центра за социјални рад „Независност“ Драгослав Пантић изјавио је да је тај захтев штрајкача споран, а да су градске власти прихватиле већину осталих захтева.

„Ово је 25. дан штрајка. Основни захтеви су измештање из наше делатности рада на субвенцијама за предузеће „Инфостан“ и „Електропривреду Србије“ за људе који нису корисници Градског центра за социјални рад, за грађанство које није никад користило наше услуге. Тај захтев је усвојен“, навео је Пантић. Он је казао и да је јуче у начелу прихваћен захтев за повећање броја запослених. Пантић је казао да ће се штрајк наставити до званичне одлуке о прекиду штрајка што зависи од формулације коначног договора са градским властима.

„То ћемо предати данас или у понедељак пре подне. Представницима града није јасан наш захтев о исплати једне зараде односно, како кажу, немају основ за исплату тог новца“, додао је Пантић.

ПРАВДА

<http://www.pravda.rs/2012/04/27/zauzeli-zgradu-sumadijskog-okruga/>

Заузели зграду Шумадијског округа

КРАГУЈЕВАЦ – Незадовољни радници Центра за стрна жита заузели су зграду Шумадијског округа у центру Крагујевца, с намером да ту остану док држава не почне да решава статус те установе, којој прети гашење.

Председник синдиката тог центра Благоје Ковачевић објашњава да су запослени ушли у зграду округа зато што је то испостава Владе Србије, која је оснивач Центра за страна жита.

- Предаћемо начелнику округа наше захтеве, које треба да проследи Влади Србије и Министарству просвете – каже Ковачевић, додајући да запослени траже да им се неко од надлежних обрати са планом за решавање статуса најстарије научно-истраживачке установе у Србији, која постоји 114 година.

Рачун Центра за страна жита је у блокади више од две године за износ од 10 милиона динара без камате, од чега је највећи део дуг извођачу радова на објекту и Министарству пољопривреде за пријављивање нових сорти од око три милиона динара.

- Не желимо да доживимо судбину других центара, јер су за четири године мандата ове Владе угашена три слична центра – рекао је Ковачевић.

Пре уласка у зграду Округа, запослени су протестовали у центру Крагујевца, где су пола сата непрекидно прелазили преко пешачког прелаза и дували у пиштаљке.

Б. М.